

Folketirkens Forsatning skal ordnes ved Lov, og i § 83: „De fra Folketirken afvigende Troessamfunds Forhold skal ordnes ved Lov. Grundloven kjender altsaa kun to Afdelinger i saa Henseende, hvortil naturligtviis en tredje vil komme, naar det bliver bestemt, under hvilke Former saadanne Troessamfund kunne anerkjendes, og altsaa hvilke der ikke kunne anerkjendes. Dersom man i den første Lov, der berører saadanne Forhold, vil slaae Folketirken sammen med de anerkjendte Troessamfund, saa veed jeg ikke, hvorledes man vil komme ud af det, naar man skal til at give de to Love, der ere foreskrevne i §§ 80 og 83 at skulle gives. Vil man give en Lov om Folketirken som anerkjendt Troessamfund, saa vil man altsaa ogsaa komme til at lade denne Lov gjælde for de andre anerkjendte Troessamfund, naar man eengang har stillet dem under samme Kategorie; vil man ikke det, vil man give en Lov for de afvigende Troessamfund, saa maa den, naar det engang er vedtaget, at Folketirken ogsaa skal høre derindunder, ogsaa komme til at gjælde Folketirken. Man vil altsaa komme til et Virvar med Hensyn til den rette Betegnelse af disse forskjellige Troessamfund i den fremtidige Lovgivning, naar man ikke fra først af lader Forholdet staae aldeles klart. Jeg troer ogsaa, at det fra først af har været betragtet, som om Folketirken skulde holdes aldeles ud fra de andre, netop paa Grund af, at den understøttes af Staten. Vi have hørt den ærede Kultusminister i et tidligere Møde udtale, at i Folketirkens Forsatning maatte Staten være berettiget og forpligtet til ganske anderledes at gribe ind, end i de andre, netop fordi den understøttes af Staten; men sætter man den nu mellem de anerkjendte Troessamfund, og Staten alligevel ved en følgende Lov griber dybere ind med Hensyn til den, end med Hensyn til de andre, saa vil dette jo meget betydeligt skade de andre anerkjendte Troessamfund, som ville komme derindunder. Man vil maaskee svare, at man da i Lovgivningen tilbørlig kan affordre dem og sige, hvilke Love der skulle gjælde for Folketirken alene, og hvilke Love der skulle gjælde for de andre; men jeg paastaar, at, naar Forholdet engang i en Lov er stillet uklart, saa vil det være meget

vanskeligt senere at klare det igjen. — Under Nr. 3 er det foreslaaet, at det i Udvalgets § 1, hvor der staaer, at, naar en Mand og en Kvinde, der ikke høre til disse Troessamfund, ville indgaae Ægteskab, saa skal dette med fuld Gyldighed kunne indgaaes for den borgerlige Dyrighed, skal hedde med fuld „borgerlig“ Gyldighed. Jeg troer nu, saavidt jeg har opfattet Forhandlingerne, at Alle hidtil have været enige om, at Ægteskabets Indgaaelse maa have en borgerlig og en kirkelig Gyldighed, og at den borgerlige Gyldighed er det, Staten skal paasee, medens den kirkelige Gyldighed er det, det vedkommende Troessamfund skal paasee; siger man nu derimod, at de, der ikke høre til et af disse beteguede Troessamfund, skulle kunne indgaae et Ægteskab for den borgerlige Dyrighed med fuld Gyldighed, saa siger man altsaa, at den borgerlige Dyrighed for dem kan give disse Ægteskaber ogsaa en kirkelig Gyldighed. Naar der til fuld Gyldighed skal regnes baade borgerlig Gyldighed og kirkelig Gyldighed, saa maa man ikke sige, at et Ægteskab kan indstiftes for den borgerlige Dyrighed med kirkelig Gyldighed, og det siger man, naar man siger „med fuld Gyldighed“, uden at lægge „borgerlig“ til. Vi have derfor foreslaaet, at der mellem „fuld“ og „Gyldighed“ indfattes „borgerlig“, for at der ikke skal være nogen Tvivl; skulde det være den virkelige Mening, at et Ægteskab, indstiftet paa den Maade, ogsaa blev kirkeligt gyldigt, saa seer jeg virkelig ikke, hvorfor man ikke vil tillade saavel Folketirkens som alle andre Troessamfunds Medlemmer at indgaae Ægteskab for Dyrigheden; thi da falder jo den hele Grund borti, som man har havt med Hensyn til Anerkjendelsen af den kirkelige Gyldighed.

Det Forslag, der er stillet til § 2 under Nr. 5, om, at Ordene „om end heri Landet anerkjendte“ udgaae, beroer tildeels paa samme Adskillelse, som jeg har gjort imellem Folketirken og de anerkjendte Troessamfund; thi naar Sætningen skal bibeholdes, og den skal efter min Formening være rigtig affattet, saa maatte det hedde: paa samme Maade kan Ægteskab stiftes mellem Personer, der høre til forskellige Troessamfund her i Landet, hvad enten de høre til